

**Aqqusinernik aqqissuussinernut pilersitsisarnernullu, ilisimalikkanik
ataqatigiissaariitigaluni katersuivimmik, kommunillu susassaqarfimmi suliniutaannik
ikorfartuisarfimmik aqqusineqarnikkut ingerlatsivimmik pilersitseqqullugit
Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut
siunnersuut.**

Hermann Berthelsenimit siunnersuutigineqartoq

Pillugu

Sanaartornermut ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Siunnersuutip aappassaanneerreqarnerani saqqummiunneqartoq

Suliarinninnermi kingullermi ataatsimiititaliaq ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Anders Olsen, Siumut, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Nikkulaat Jeremiassen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen, Demokratit
Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit

UPA 2019-mi Ulloq 14. maj 2019 siullermeerinninnerup kingorna siunnersuut
ataatsimiititaliamit misissorneqarpoq.

Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Siunnersuuteqartup kissaatigaa, attaveqaqatigiinnerup aqqissugaanerani aqqusinertigut
angallannissamut periarfissat annertunerusumik ukkatarineqarnissaat. Taamaalilluni
aqquserngit pillugit immikkoortortaajunnartup pilersaarusionermik, sanaartornermik
ingerlatsinermi angallanermillu ingerlatsinermik suliassaqaarnissaa siunertarineqarluni.

Siunnersuutip Inatsisartuni siullermeerlugu suliarineqarnera

Siunnersuutip siullermeerlugu suliarineqarnerani amerlasuunik taparserneqarpoq nunakkut
inunnik nioqqutissanillu angallassinermi aqqusinniortoqarneratigut periarfissiisoqaarnissaa
soorluttaaq maannakkumiit innuttaasut annertunerusumik pinngortitamukarnissaannut
ammaanissamut periarfisiissasoq.

Oqallinnermi Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuuteqarput, imaattumik:

“Naalakkersuisut kommunit suleqatigalugit attaveqaqatigiinneq pillugu ilisimasanik katersuivimmik, najugaqarfiit akornanni aqquserniornermut tunngasumik pilersitsinissamut peqquneqarnissaat”.

Siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassai

Inatsisartut suleriaasiani § 33, imm. 1-mi takuneqarsinnaavoq, aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai aalajangiiffigisassatut siunnersuutip piviusunngortinnissaanut siunnersuutip tunngavilersuutaani allaaserineqarsimassasut.

Ataatsimiititaliap, tamanna naapertorlugu siunnersuut siunnersuutip piviusunngortinnissaanut aningaasatigut kingunerisassai allaaserineqarsimasut ima, aqquserniornermut pilersaarut pingaarnersiuinermi siullertut ilanngunneqassaaq piginnaasanik katersuinikkut kinguneratigullu suliniutinut suleqataasussanik 1-mik marlunnilluunniit atorfinitsitsinikkut ilanngullugulu siunnersuutigaat, aningaasat 3-5 mio. kr.-nit pilersaarutissap suliarinissaanut ilanngunneqassasut. Aningaasat aningaasanut inatsimmut 2020-mut ukiunullu tulliuuttunut ilanngullugit suliarineqassapput.

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliaqarnera

Ataatsimiititaliap maluginiarpaa siunnersuummut ataatsimoorfiusumik tapersersuisoqarnera siunnersuutillu siullermeerlugu suliarineqarnerani immikkoortunut allanut siunnersuuteqartoqarnera, aqqusinernut attavilersorneqarsinnaasunik, soorlutaaq takuneqarsinnaasoq aqquserngit najugaqarfiit akorniniinnaq attaveqaatitut killeqartinneqaratik kisiannili aamma siunertaasinnaasoq sumiiffiit najugaqarfingorsinnaanerit imaluunniit sunngiffimmi atorineqarnerat inussutissarsiornikkullu atorineqarsinnaanerit pineqarsinnaasoq.

Ataatsimiititaliap tassunga atatillugu assersuutigalugu Kangerlussuarmit sersersuarmit aqut innersuussutigaa, taanna najugaqarfiit marluk akornini sanaartorfiillu marluk akornini aqquaanngikkaluarluni, taamaallaalli innuttaasunut takornarianullu pinngortitamiikkusuttunut aqquaaalluni nuannaarutaasoq.

Peqatigitillugu ataatsimiititaliap Qaqortumi mittarfiup tungaanut aqut innersuussutigaa, taanna mittarfiliorfissatut pilersaarutaasumut ingerlasoq. Aqut taanna immikkoortumut umiarsualiviliorfiusinnaasumut ingerlaqqissinnaavoq taamalu immikkoortunut sanaartorfiunngitsumut najugaqarfiunngitsumullu ingerlassalluni.

Ataatsimiititaliap ilanngullugu maluginiarpaa, siunnersuuteqartup siunnersuummini siunnersuutigimmagu, 3-5 mio. kr.-nit aningaasanut inatsimmut 2020-miit ukiunullu tulliluttunut ilanngunneqassasut. Siunnersuuteqartup anguniagaqarusussusia annertuvoq.

Sanaartornermut ataatsimiititaliap anguniagaqarusussusiata annertuneranik akuersaarluni tassunga atasumik nammineq isumaliutissiissutini 2019UPA134 innersuussutigaa, ataatsimiititaliap Naalakkersuisunut immikkoortunut pilersaarutunut umiarsuarnik arlalinnik atuisinnaamissamik periarfissanik aqqusinertigut, ikerasaliakkut, nunakkullu angallannissamut periarfissat ilanngutissagaat kaammattuutigaa.

Ataatsimiititaliattaq tunngavilersuilluni oqaatigerusuppaa, sumiiffinni arlalinni illoqarfinni minnerni najugaqarfinnullu iluaqutaasumik aqqusinniornissanut talittarfinnut minnernut umiarsuit ingerlaarfiinik aamma qulimiguullit angallannerinut oqilisaataasussatut nanertuutaajunnaartitsissutitut aningaasaliisoqarnera iluaqutaasinnaammat. Nunamiittunut sanaartugassanut aningaasaliinerunikkut atortunik nutaanerusunik ingerlatsinermilu akikinnerusunik atuisoqarsinnaaqqullugu.

Ataatsimiititaliap aqquserngit sanaartukkallu aserfallatsaaliorneqartussaammata ilisimaarivaa. Ataatsimiititaliattaq aamma paasivaa ujaraaqqanit aqquserngit, ullumikkut timmisartunik umiarsuarnilluunniit orninneqartartunut siunertanut amerlasuunut tamakkiisumik atorneqarsinnaagaluar mata, taamalu upperaat aserfallatsaaliuiner mi aningaasartuutit tamatigut er numasaarutaasariaqanngimmata, aqquserngit eqqortumik pilersaarusiorneqarsimappata, tunngavilerneqarsimappata sanaartorneqarsimappatalu.

Ataatsimiititaliap Sanaartorfigissaaneq, pisortat kuuffeqarfinnut aqqusersuutaat aamma pisortat aqqusiniutaat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 16. 17. november 2010-meersoq tassungalu atasumik paasivaa, Naalakkersuisut tassaasut kommuunit sumiiffinni najugaqarfiusuni aqquserngit pillugit ingerlatsinermi pingaarnertut oqartussaasut.

Ataatsimiititaliap maluginiarpaa, aningaasanut inatsit konto pingaarneq 70.01.07, Sanaartorfigissaaneq, pisortat kuuffeqarfinnut aqqusersuutaat aamma pisortat aqqusiniutaat pillugit Inatsisartut inatsisaannut attuumassuteqartoq, taanna Sanaartorfigissaanermut inatsisitut ilisimaneqartoq. Kuuffeqarfinnut aqqusinermullu tunngassuteqartut qitiusumik oqartussaaneq naalakkersuisoqarfimmit isumagineqartortaaq atuarneqarsinnaavoq, tamatumalu avataatigut sumiiffinni kuuffeqarfiit aqquserngillu pillugit maalaarutit tassani suliarineqartartut. Taamaammat atuarneqarsinnaavoq toqqaannartumik ilisimasanik, ataqatigiissarinnermut imaluunniit aqqusinernut pingaarnernut attaveqatigiinnerup aaqqissugaaneranut iliuitsinut sulit aningaasaliisoqarsimanngitsoq, ataatsimiititaliap paasinninneratut, siunnersuuteqartup ilusiliineratut.

Ataatsimiititaliattaq paasivaa, Sanaartorfigissaanermut inatsit atorneqanngitsumik pilersaarusiornissamut piomasaaqatinik, ingerlatsinermut aamma aserfallatsaaliuineq naatsorsuutiliornernullu tunniussisarnissamut malittarisassaliornissamut il. il. Naalakkersuisut malittarisassaliorsinnaallutillu piomasaaqatiliorsinnaasut.

Ilanngullugu paasineqarpoq, inuit, suliffeqarfiit nunaminertamut nunaminertanulluunniit arlalinnik atuisinnaasut, namminneq akilikkaminnik tamakkiisumik ilaanaanulluunniit immikkoortuni sanaartorfigissarneqarsimanngitsuni pisariaqartinneqartunut sanaartorfigissaasinnaasut, pissutsit nalinginnaasimappata taakkua kommunalbestyrelsimiit pilersuinermilluunniit ingerlataqartumik suliffeqarfimmit ingerlanneqartussagaluarlutik.

Ataatsimiititaliaq siunnersuummik paasinninnera malillugu siunertaavoq, Namminersorlutik Oqartussani immikkoortumik pilersitsisoqassasoq, annikinngitsumik aningaasaliiffiqineqarsimalluni, attaveqaqatigiinnerup aqqissugaaneraniq ilisimasaniq katersuissasoq nalinginnaasumillu ilisimasaniq suliaqassasoq, aqqusinniorniarluni iliuutsinut immikkut ittumik ukkataqassalluni. Ilanngullugu immikkoortoq taanna aqqusinerneq annertusaanissaq siunertaralugu ataqatigiissaarinikkut attaveqaqatigiinnerup aqqissugaaneraniq suliniutinik katersiffiussaaq.

Naalakkersuisunit allannguutissatut siunnersuutigineqartoq paasillugu siuliinillu paasinninnini tunngavigalugit Sanaartornermut ataatsimiititaliaq pissutissaqarsorivoq ima allannguutissatut siunnersuuteqassalluni:

Naalakkersuisut pisussaatinneqassasut qulakkiissallugu, Namminersorlutik Oqartussat ataanni kommunit oqaloqatiginerisigut; aqquserngit sanaartornissaat siunertaralugu ataatsimut aqqissuussamillu ilisimasaniq katersuiviulissasoq taamaaliornikkut, nunami attaveqaqatigiinnerup aqqissugaanera tamarmi ataatsimut ataqatigiissaarneqassasoq pitsaanerpaamillu maannakkut atuuttunik siunissamilu immikkoortunut pilersaarutinut naapertuuttunik Inatsisartut aalajangiiffiqisassaattut siunnersuut.

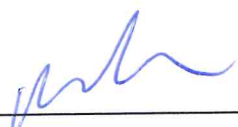
Inassuteqaat

Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat itigartinneqassasoq inaassutigaaq namminnerlu allannguutissatut siunnersuutertik siuliini allassimasoq akuerisassanngortillugu.

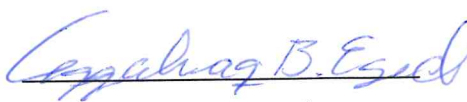
Taamatut oqaaseqarluni siunnersuummilu allassimasutut paasinnilluni matumuuna ataatsimiititaliap siunnersuut aappassaanniigassanngortippaa.

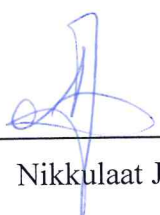
Anders Olsen, Siulittaasoq

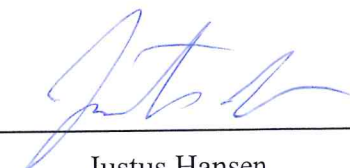
Peter Olsen

Aqqaluaq Egede

Nikkulaat Jeremiassen

Justus Hansen